

Ensam under ytan

Lärarmaterial



VAD HANDLAR BOKEN OM?

En pojke badar i en sjö och drunknar. Nu är han ett ensamt spöke som längtar efter närhet och sällskap. En kväll kommer ett gäng ungdomar till stranden och de badar i mörkret. Spöket bestämmer sig för att dra ner en av tjejerna till sig. Nu ska han äntligen slippa vara ensam.

LGR 22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier. Att urskilja texters budskap, tema och motiv samt deras syften, avsändare och sammanhang. (SV åk 7–9)
- Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Skönlitteratur som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor. Lyrik, dramatik, sagor och myter. (SV åk 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.



LGRS 22 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå olika texter. Sökläsning och läsning mellan raderna. (SV åk 7–9)
- Kommunikation för olika syften. Hur åsikter, intresse och argument kan uttryckas. (SV åk 7–9)
- Berättande texter och poetiska texter för barn och unga: skönlitteratur, lyrik, dramatik, sagor och myter. (SV åk 7–9)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Bearbeta innehållet i litteratur, bilder, film, teater, drama och andra medier.



INNAN LÄSNINGEN

Titta på bokens omslag och diskutera i klassen:

- Vilken känsla får man av omslaget? Vad är det som skapar den känslan?
- Blir man nyfiken på att läsa boken? Varför då?

EFTER LÄSNINGEN

Låt eleverna diskutera i grupper eller i klassen:

- Slutade boken som du tänkt dig? Varför/varför inte?
- Hur skulle du beskriva boken för någon som inte läst den?

SAMMANFATTA BOKEN

Den här uppgiften finns även i elevens material.

Skriv en kort sammanfattning av vad boken handlar om genom att fortsätta dessa meningar.

Boken handlar om ...

Ett spöke.

Hans problem är att ...

Han är ensam.

Han försöker lösa problemet genom att ...

Dränka en tjej.

Problemet löser sig inte därför att ...

Tjejens kompisar räddar henne.

Boken slutar med att ...

Tjejen klarar sig, men spöket tänker att han ska göra ett nytt försök med någon annan.



FACIT

LÄSFÖRSTÅELSE

Kapitel 1

Frågor på raden

(Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vem är "jag" i texten?
En pojke som drunknade och nu är ett spöke.
2. Ge exempel på saker som han tyckte om att göra.
Springa, klättra, cykla, sparka boll, kramas, äta glass.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

3. Varför saknar han sår på knäna?
Han saknar att ha en vanlig kropp.

Fråga bortom raderna.

(Fundera och ge ett eget svar.)

4. Kan du se pojken framför dig om du blundar?
Eget svar.

Kapitel 2

Fråga på raden

(Du hittar svaret direkt i texten.)

5. Vad vet du om hans familj?
Han hade föräldrar och en lillasyster.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

6. Hur känner han sig när han tänker tillbaka på sista gången han såg sig i spegeln?
Sorgsen.



Kapitel 3

Frågor på raden

(Du hittar svaret direkt i texten.)

7. Varför var han trött?
De hade badat länge.
8. Vad kände han när han inte kunde andas?
Han blev förvånad.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

9. Varför blev det först svart och sedan alldeles ljust?
För att han dog.

Fråga bortom raderna.

(Fundera och ge ett eget svar.)

10. Tror du att han var bra på att simma eller inte? Varför tror du det?
Eget svar.

Frågor på raden

Du hittar svaret direkt i texten.)

11. Nämn minst fyra saker som finns i vattnet.
Dy, stenar, grenar, bildäck, rostiga burkar, fiskar (abborre, mört, gädda), insekter, vass.
12. För hur länge sedan drunknade han?
Det vet man inte.
13. Hur beskriver han sig själv?
Som en ensam skugga.

Fråga bortom raderna.

(Fundera och ge ett eget svar.)

14. Spöket undrar: "Vem är jag nu?" Vad tänker du om det? Finns det något kvar av en människa när kroppen är död?
Eget svar.

Kapitel 5

Fråga på raden

(Du hittar svaret direkt i texten.)

15. Hur märker människorna av spöket?
De känner hans hår, ser hans skugga, känner kylan från honom.

**Frågor mellan raderna**

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

16. Varför blir människorna inte rädda när de träffar spöket?
De förstår inte att det är ett spöke.
17. Varför tycker spöket om soliga sommandagar?
För då kommer det människor till stranden för att bada.

Fråga bortom raderna.

Fundera och ge ett eget svar.)

18. Brukar du bada i sjöar eller hav? Är du någon gång rädd för vad som kan finnas under ytan?
Eget svar.

Kapitel 6

Frågor på raden

(Du hittar svaret direkt i texten.)

19. Vad gör ungdomarna på stranden?
Sitter runt en eld och spelar musik, pratar, skrattar och dricker.
20. Hur ser spöket ut när det sticker upp ur vattnet?
Som en sten.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

21. Hur känner sig spöket när han ser och hör ungdomarna?
Avundsjuk (ledsen, arg).

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

22. Spöket skriver att han blandar ihop känslor: längtan och ilska. Har du varit med om att känna olika saker samtidigt? Har du varit med om att känslor blandas ihop? Hur var det i så fall?
Eget svar.

Kapitel 7

Fråga på raden

(Du hittar svaret direkt i texten.)

23. Hur lyckas spöket göra ett ljud?
Genom att blåsa i en flaska.

**Fråga mellan raderna**

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

24. Varför frågar någon om tjejen är mörkrädd?
De tänker att hon inbillade sig ljudet hon hörde.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

25. En av killarna kastar en flaska i vattnet och en annan säger till honom. Hur gör du om någon skräpar ner i naturen, säger du till eller inte?
Eget svar.

Kapitel 8

Frågor på raden

(Du hittar svaret direkt i texten.)

26. Varför vill några inte bada?
För att det är kallt och för att det finns gäddor i sjön.
27. Vad tänker spöket göra?
Dra ner en av ungdomarna till sig.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

28. Varför har spöket inte dåligt samvete över att dränka någon?
För att det går fort och gör inte ont.

Kapitel 9

Frågor på raden

(Du hittar svaret direkt i texten.)

29. Vad gör tjejen när spöket tar tag i henne?
Hon skriker.
30. Hur beskriver han hennes ögon?
Paniken lyser i dem och de är stela av skräck.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

31. Vad tänker du när du läser detta kapitel? Hoppas du att flickan ska drunkna så att spöket får sällskap? Eller hoppas du att hon inte ska drunkna? Varför tror du att du tänker så?
Eget svar.



Kapitel 10

Frågor på raden

(Du hittar svaret direkt i texten.)

32. Vilka färger nämns i det här kapitlet?

Svart, grönt, gult, rött.

33. Vilka får följa med i ambulansen?

Tjejen och en av hennes vänner.

Frågor mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

34. Vad menas med att de trycker på hennes hjärta?

De försöker rädda hennes liv.

35. Hur visar de andra att de inte tror på att hon blev nerdragen under ytan av något?

De säger att hon är chockad och alltså inbillade sig.

Fråga bortom raderna

(Fundera och ge ett eget svar.)

36. Varför både jublar och gråter de?

Eget svar.

Kapitel 11

Fråga på raden

(Du hittar svaret direkt i texten.)

37. Vad längtar spöket efter?

En ny chans att dra ner någon så att de drunknar.

Fråga mellan raderna

(Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

38. Vad känner spöket när han tänker på tjejen?

Besvikelse.



Analysfrågor

39. Ur vems perspektiv är boken berättad? Påverkar det hur man uppfattar berättelsen?

Eget svar.

40. I texten används liknelser på flera ställen, alltså att man beskriver något genom att jämföra det med något annat. Hitta liknelserna på följande sidor:

Sidan 13

Vassen är tät som en skog.

Sidan 17

Ilkska och långtan är som två växter som slingrar sig runt varandra.

Sidan 25

Ljuden är som bubblor.

Sidan 29

Ilskan är som natten och vattnet, svart.

Sidan 31

Glöden lyser som ett ensamt, rött öga.